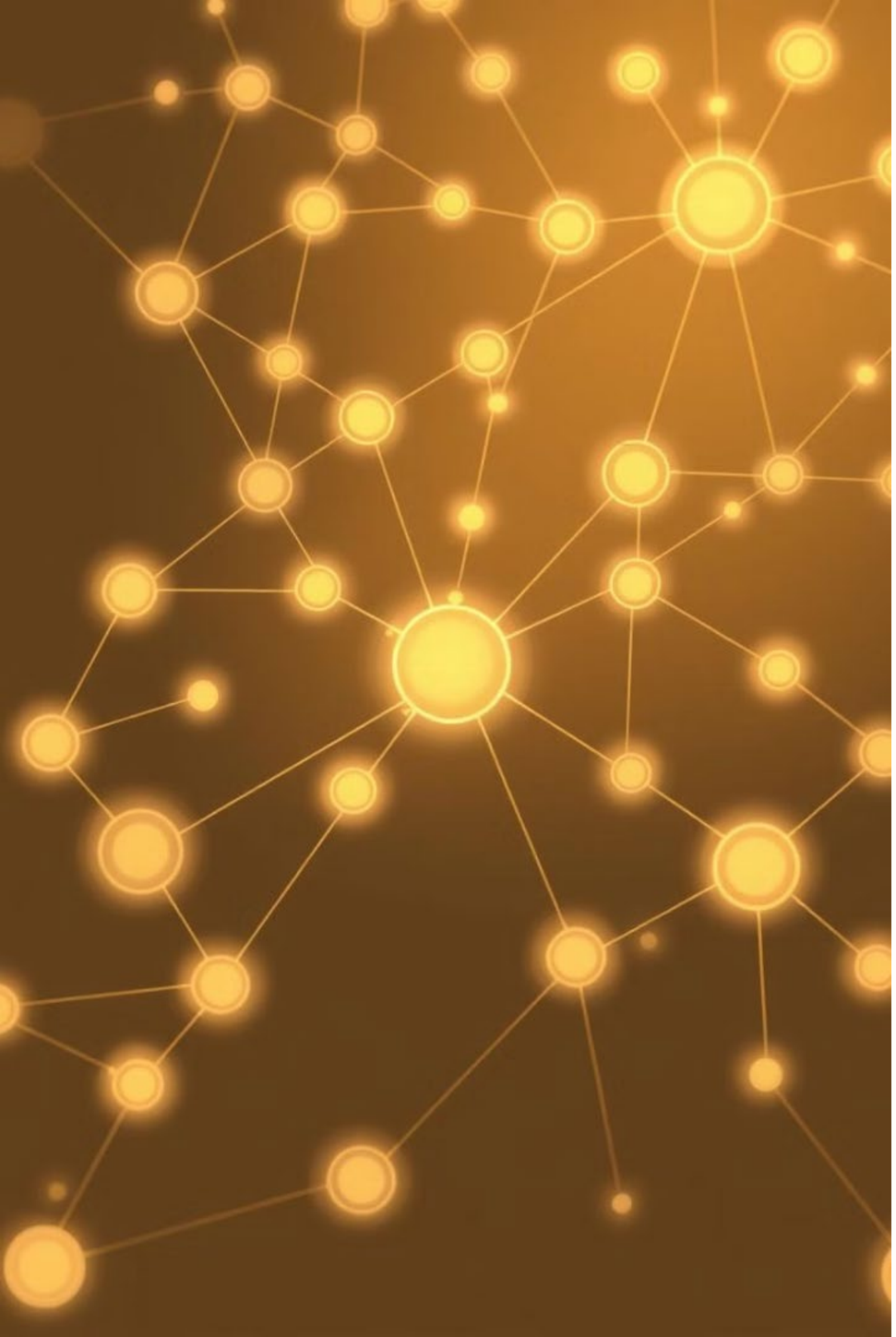


Розробка проєкту уроку "Розвідка на основі відкритих джерел (OSINT)"

Цей проєкт розроблено для допомоги вчителю в проведенні уроку, присвяченого OSINTу 11 класі, модуль «Інформаційна війна».

Виконав:

Єфіменко Дмитро Миколайович

Made with Gamma



Очікувані результати

Пояснення OSINT

Учні зможуть пояснити, що таке OSINTі навіщо він використовується.

Пошук інформації

Учні зможуть знаходити необхідну інформацію в різних відкритих джерелах.

Оцінка достовірності

Учні зможуть оцінювати достовірність інформації та виявляти дезінформацію.

Практичне застосування

Учні зможуть застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань.

Made with Gamma



Мета уроку

1

Розуміння OSINT

Сформувати базове розуміння поняття OSINTта його застосування в сучасному світі.

2

Навички пошуку інформації

Розвинути навички пошуку, аналізу та оцінки інформації з відкритих джерел.

3

Критичне мислення

Виховати критичне мислення та медіаграмотність.

4

Безпечна робота в інформаційному просторі

Підготувати учнів до безпечної та ефективної роботи в інформаційному просторі.

Made with Gamma

Ключові компетентності



1. Спілкування державною мовами;
2. Спілкування іноземними мовами;
3. Природнича компетентність;
4. Технологічна компетентність;
5. Інформаційно-цифрова компетентність;
6. Соціальна та громадянська компетентності.

Made with Gamma



Мотивація навчальної діяльності

Актуальність

Показати учням, що OSINT є актуальним інструментом у сучасному світі, особливо в контексті інформаційної війни.

Практична користь

Продемонструвати, як знання OSINT можуть бути корисними в повсякденному житті, навчанні та майбутній професійній діяльності.

Made with Gamma



Зацікавлення учнів

Цікавість

Зацікавити учнів реальними прикладами використання OSINTв журналістиці, розслідуваннях та інших сферах.

Гра

Організувати інтерактивні вправи та ігри, щоб зробити навчання цікавим та захопливим.

Made with Gamma

Методи та прийоми

1

Лекція

Подання теоретичного матеріалу.

2

Дискусія

Обговорення ключових моментів та проблемних питань.

3

Практичні завдання

Виконання практичних завдань, що передбачають пошук та аналіз інформації.

4

Робота в групах

Спільне виконання завдань та обговорення результатів.

Made with Gamma



Вивчення нового матеріалу:

Що таке OSINT? -

Open Source Intelligence

Визначення

OSINT- це метод збору та аналізу публічно доступної інформації з різних джерел, таких як веб- сайти, соціальні мережі, новини, урядові звіти та інше.

Ключове поняття

Ключове слово тут – "відкритий". Це означає, що інформація не є засекреченою і доступна будь- кому, хто має доступ до Інтернету або інших джерел.

Приклади джерел

- Інтернет
- ЗМІ
- Публічні документи
- Геопросторова інформація

OSINTвикористовує дані з вебсайтів, соціальних мереж, новинних порталів, публічних документів, геопросторових даних та інших відкритих джерел.

Made with Gamma



Історія розвитку OSINT

1

Передкомп'ютерна ера

Збір інформації здійснювався вручну, шляхом перегляду газет, журналів, відвідування бібліотек тощо.

2

Ера Інтернету

З появою Інтернету відкрилися нові можливості для збору інформації. Пошукові системи, вебсайти, форуми стали основними джерелами даних.

3

Сучасний етап

Розвиток соціальних мереж, геопросторових технологій, а також поява спеціалізованих інструментів для аналізу даних вивели OSINTна новий рівень.

Made with Gamma

Процес OSINT

1

Формулювання запиту

Чітке визначення мети пошуку.

2

Вибір джерел

Визначення найбільш релевантних джерел.

3

Збір даних

Використання інструментів для збору даних.

4

Аналіз даних

Систематизація, класифікація та інтерпретація.

5

Візуалізація даних

Представлення результатів у зручному вигляді.

Made with Gamma

Приклади використання OSINT

Журналістика

Перевірка фактів, розслідування, викриття фейкових новин.

Розвідка

Збір інформації про потенційних загроз, аналіз діяльності противника.

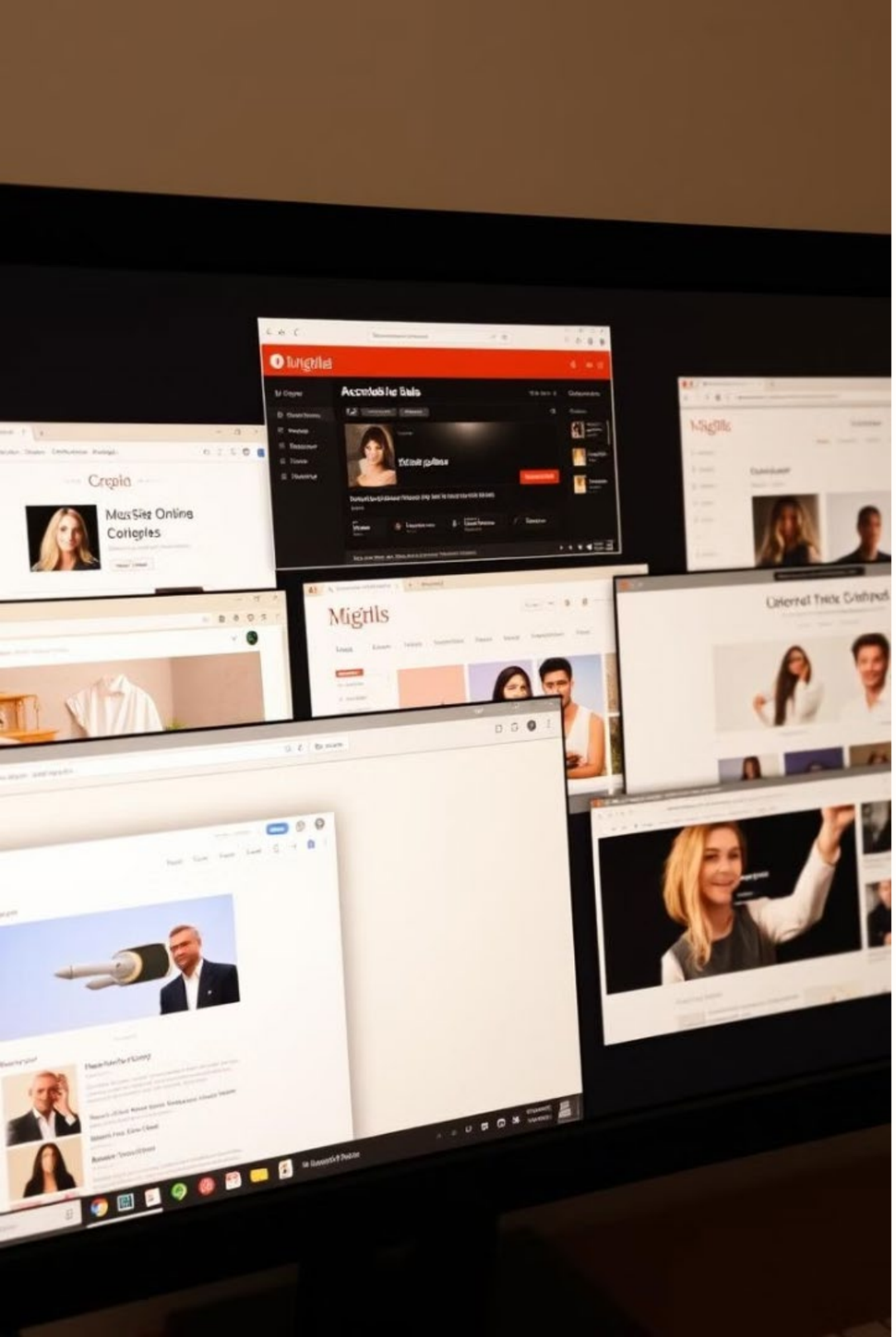
Бізнес

Аналіз конкурентів, пошук нових ринків, управління репутацією.

Правоохоронні органи

Розслідування злочинів, пошук зниклих осіб.





Інструменти OSINT

Пошукові системи

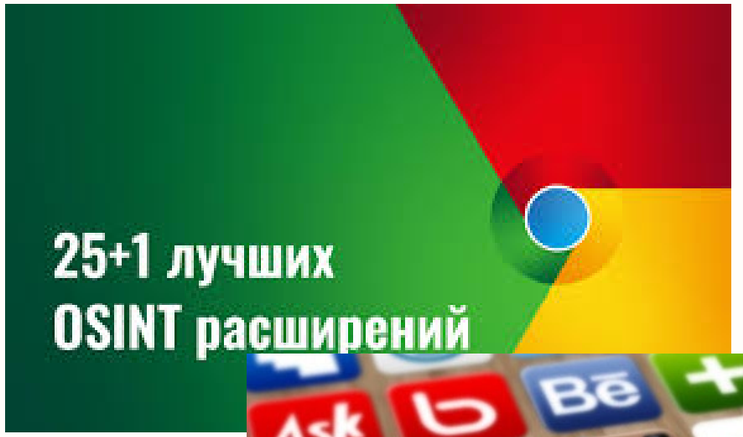
- Google
- Microsoft Bing
- Yahoo!
- Baidu
- DuckDuckGo
- Ask
- Naver

Соціальні мережі

- Facebook
- Twitter
- LinkedIn

Карти

- Google Maps
- OpenStreetMap





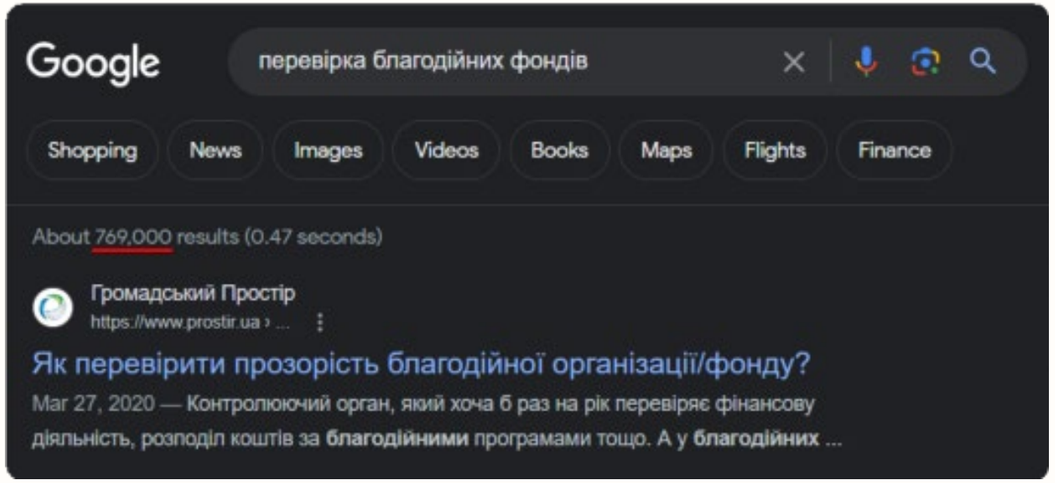


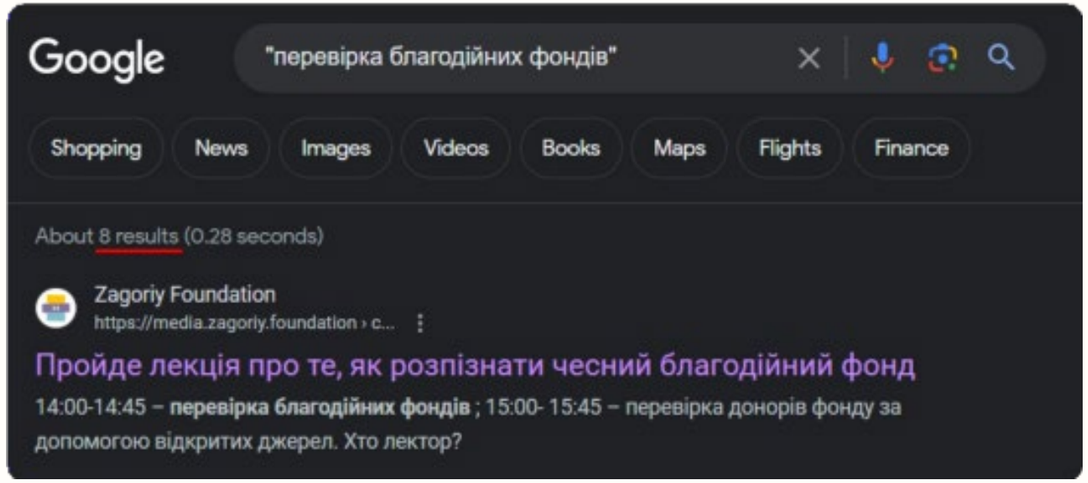
Made with Gamma

БАЗОВІ ПРИНЦИПИ ПОШУКУ

Що таке HUMINT?
HUMINT, від англійської Human Intelligence — тобто отримання інформації від людей.

- використовувати пошукові оператори та модифікатори
- використовувати інші пошукові системи, крім Google (наприклад, Bing, Yahoo!, DuckDuckGo)
- пошукові оператори Google
- пошукові оператори — символи, які уточнюють пошук.
- найпростіший оператор — “лапки”.
  Якщо взяти “слово” або “фразу у лапки” — шукаємо саме за цим словом або фразою

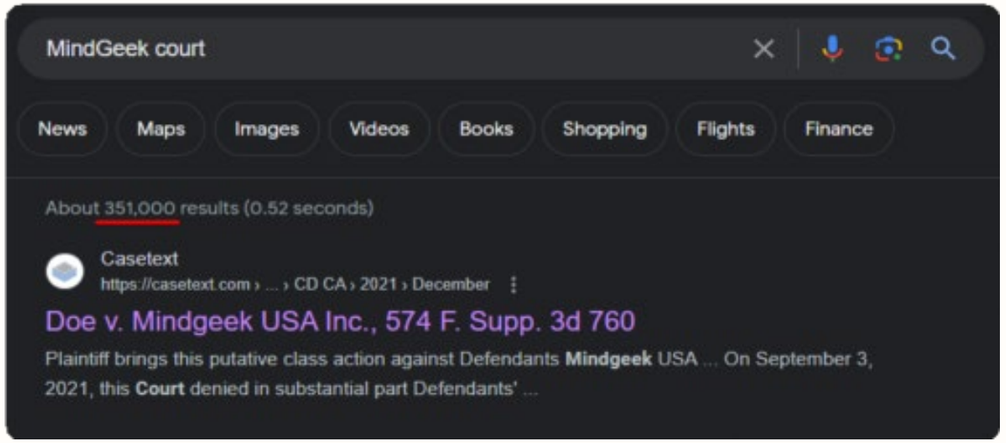


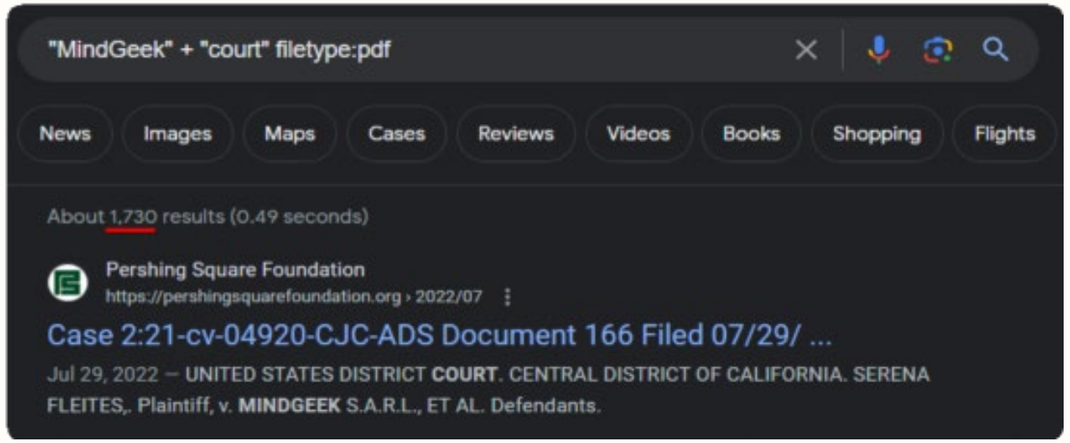


Made with Gamma

БАЗОВІ ПРИНЦИПИ ПОШУКУ

Пошукові оператори Google
Оператор “ext:” або “filetype:” дозволяє шукати файли вказаного формату.

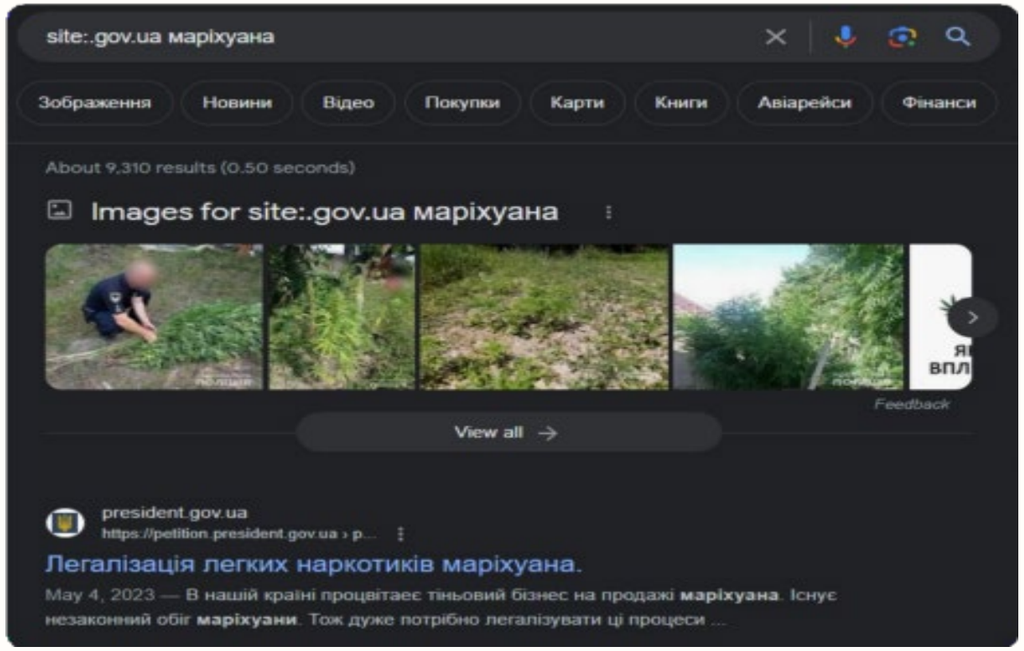


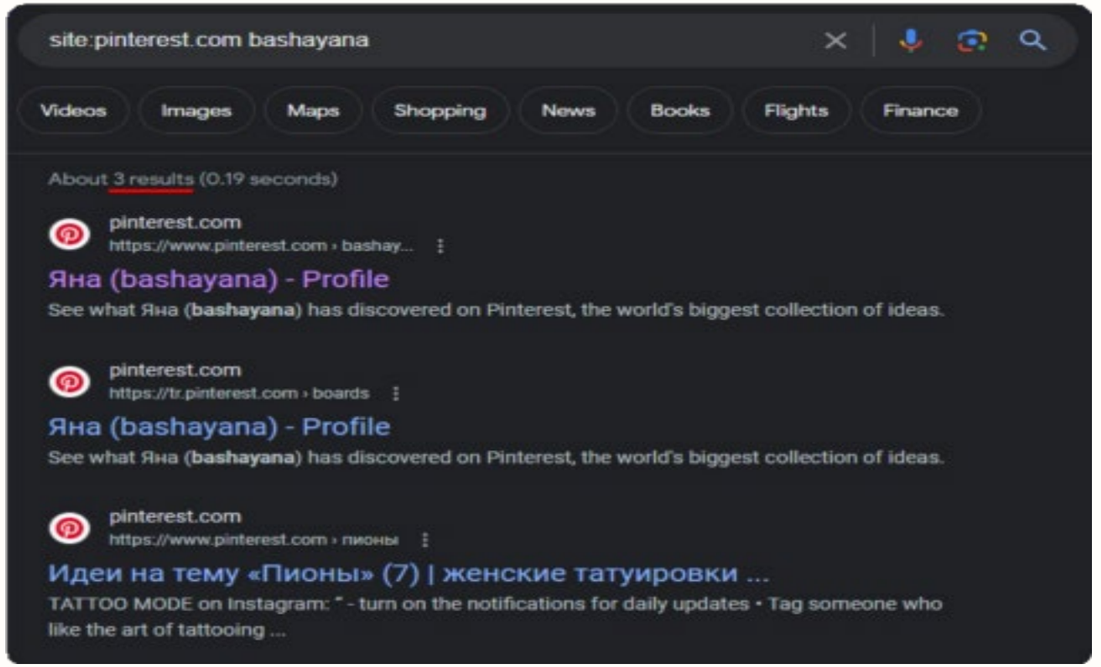


Made with Gamma

БАЗОВІ ПРИНЦИПИ ПОШУКУ

Пошукові оператори Google
Оператор “site:” шукає результати на певному сайті або доменній зоні.





Made with Gamma

Правила роботи з інформацією



Як працювати з інформацією?
- шукати першоджерела
- враховувати особливості перекладу
- проводити fact-checking та виявляти fake news якщо є можливість
- використовувати HUMINT

Першоджерела
Необхідно шукати першоджерела або підтвердження інформації з кількох незалежних та авторитетних джерел.

Надійне джерело відсутнє – – звіряємо інформацію з кількох менш надійних джерел.

Fact-checking (перевірка інформації)
Основні типи проблем в інформаційному просторі: misinformation
- помилкова інформація без навмисного наміру нашкодити;
- підміна фактів;
- виставлення невідомого інформаційного ресурсу (блог, фіктивні ЗМІ тощо) як джерела новинної інформації;
- цитування неіснуючих або маловідомих спікерів та експертів;
- навмисне уникання думки насправді авторитетних коментаторів, які зможуть ґрунтовно пояснити зміст події;

Fact-checking (перевірка інформації)
«посилання на авторитет» — коли не фахівці, а відомі співаки, актори, спортсмени, коментують політичні події, на яких вони не знаються. При цьому на ТБ їх слова подаються як сенсаційна та експертна думка,

Made with Gamma



Практичне завдання для перевірки інформації (Fact-checking)

Мета завдання: Розвинути навички критичного мислення та перевірки інформації в умовах інформаційного шуму.

Завдання:

Обираємо актуальну новину або твердження, яке викликало у вас сумнів. Це може бути повідомлення з соціальних мереж, новини з неперевірених джерел або навіть публікації у відомих ЗМІ, які здаються вам сумнівними.

Приклади:
- "Вчені довели, що вживання шоколаду щодня продовжує життя на 10 років.»
- "Вчені довели, що пиття кави щоранку збільшує IQ на 20 балів."
- "Президент оголосив про скасування всіх податків на наступний рік."
- "Новий препарат повністю виліковує рак за тиждень."
- "Інопланетяни побудували піраміди в Єгипті."

Made with Gamma



Алгоритм перевірки:

Ідентифікація джерела:
- Хто автор публікації? Який його авторитет у цій сфері?
- Де вперше з'явилася ця інформація?
- Чи є джерело відомим і надійним?

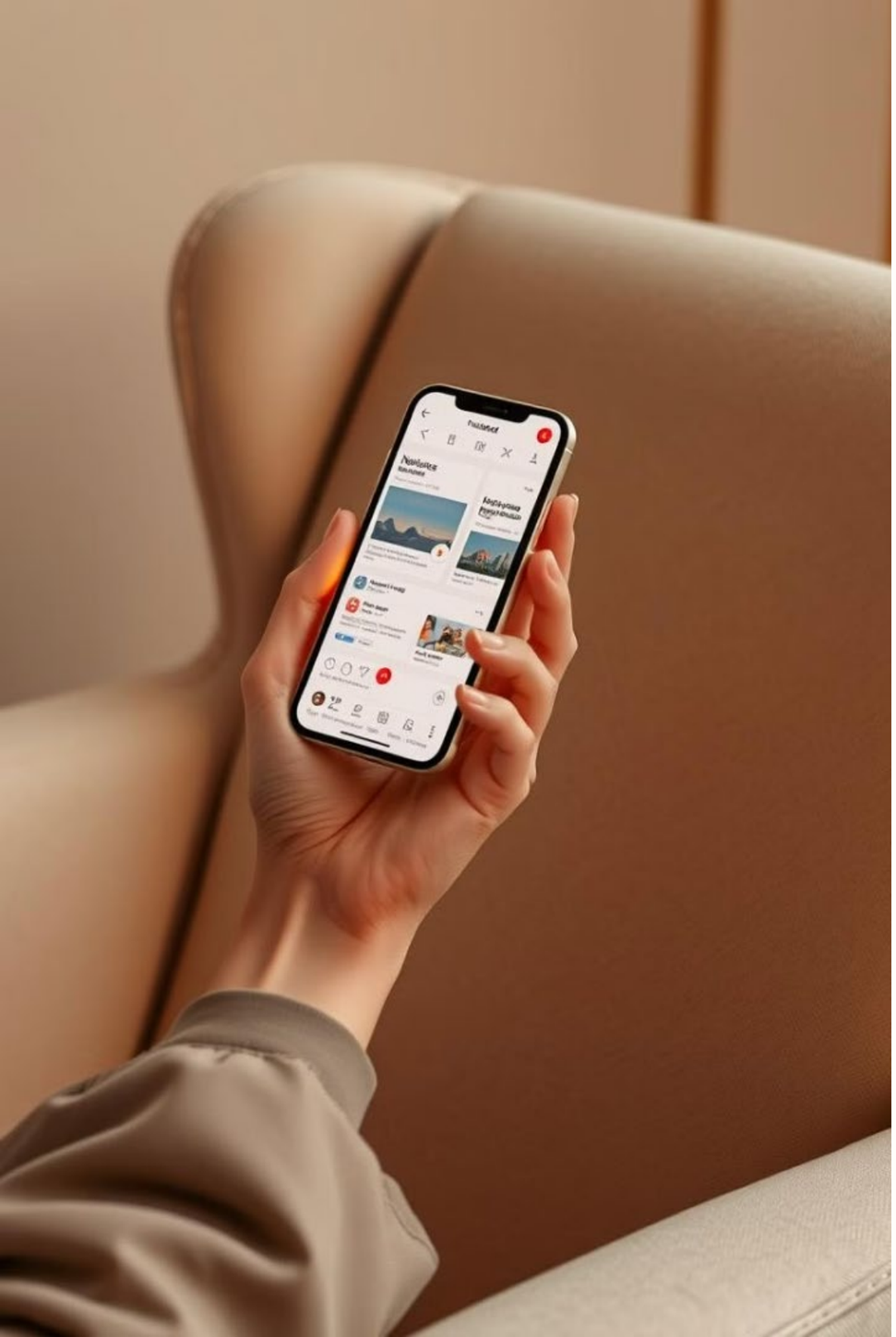
Перевірка фактів:
- Чи є посилання на першоджерела (наукові дослідження, статистичні дані)?
- Чи є ця інформація підтверджена іншими незалежними джерелами?
- Чи немає очевидних протиріч або неточностей у тексті?

Аналіз аргументів:
- Чи є аргументи логічними та переконливими?
- Чи немає маніпуляцій або емоційних апеляцій?
- Чи не випускаються з уваги альтернативні точки зору?

Пошук експертної думки:
- Чи є коментарі експертів у цій галузі?
- Яка їхня думка щодо цієї інформації?

Перевірка на наявність фейків:
- Чи немає ознак маніпуляції зображеннями або відео?
- Чи не є ця інформація частиною більш масштабної дезінформаційної кампанії?

Made with Gamma



Переваги використання OSINT

Доступність

Більшість інформації доступна безкоштовно.

Актуальність

Дані оновлюються в режимі реального часу.

Різноманітність

Широкий спектр джерел інформації.

Made with Gamma

Ризики використання OSINT

Дезінформація

Не вся інформація в мережі є достовірною.

Порушення приватності

Необхідно дотримуватися етичних норм і законів.

Залежність від технологій

Відключення Інтернету або зміна алгоритмів пошукових систем можуть ускладнити роботу.



Навчання та розвиток

Для ефективного використання OSINTважливо мати відповідні навички та знання. Існують різні курси, тренінги та онлайн- ресурси, які допомагають розвивати навички OSINT.

Також корисно бути в курсі останніх тенденцій у цій сфері, адже технології та джерела інформації постійно змінюються. Слідкуйте за новими інструментами та методами, щоб бути в авангарді.





Оцінювання результатів навчання

Індивідуальні завдання

Пошук інформації за заданими критеріями.

Групові проекти

Створення презентації або звіту за результатами розслідування.

Тестування

Перевірка теоретичних знань.

Практичні завдання

Розв’язання кейсів, пов’язаних з OSINT.

Made with Gamma

Висновки

OSINT- це потужний інструмент, який можна використовувати в різних сферах діяльності. Він відкриває доступ до величезного обсягу інформації, дозволяючи отримати цінні знання та переваги.

Однак, слід пам'ятати про ризики, пов'язані з використанням OSINT, та дотримуватися етичних норм та законів. Важливо також постійно навчатися та розвиватися, щоб бути в курсі останніх тенденцій і використовувати OSINT максимально ефективно.

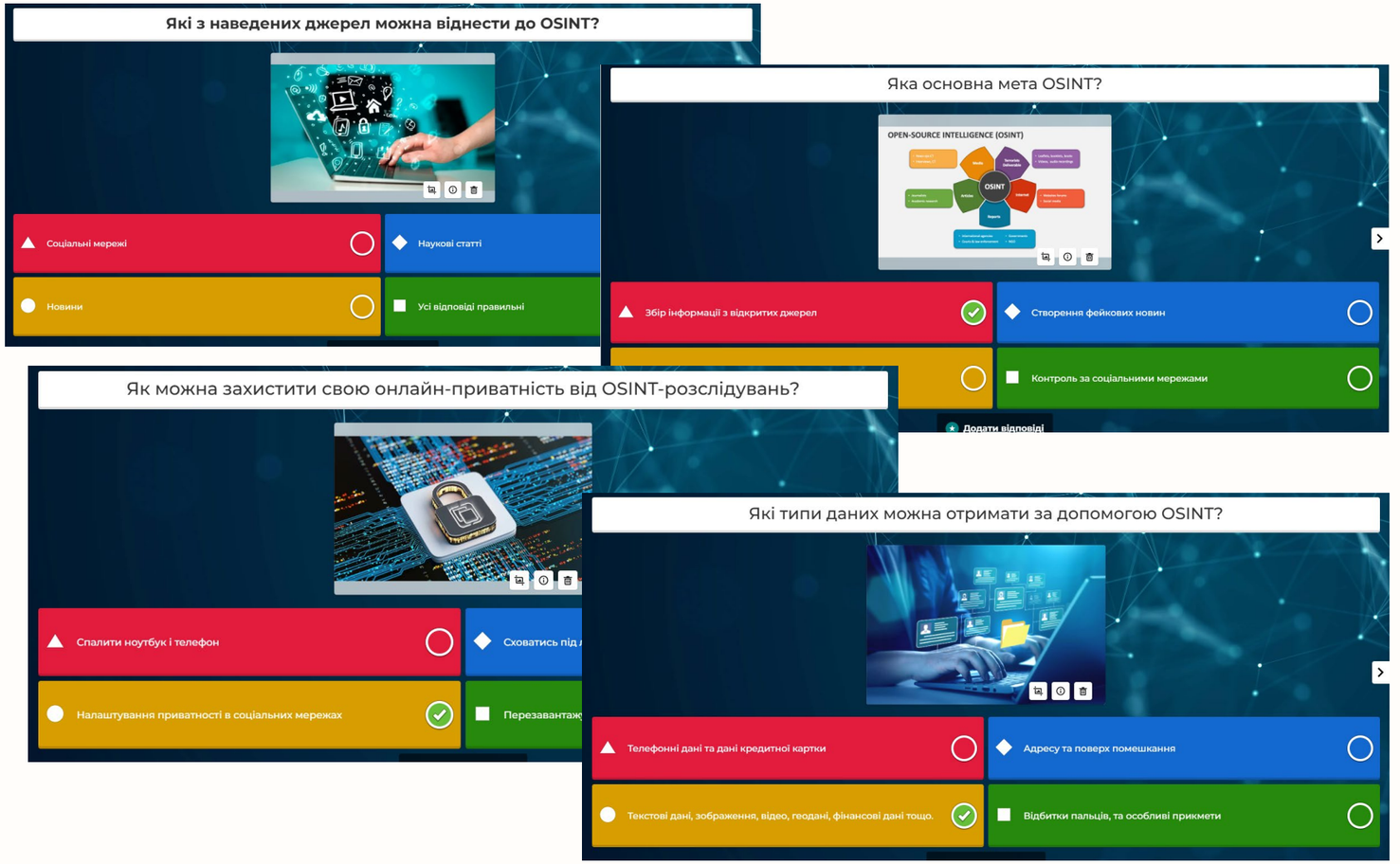


Рефлексія

Kahoot!

Код ігри 08049819

https://kahoot.it/challenge/08049819?challenge-id=9d6c7f26-f37e-4669-aa70-dd2f5221db44_1734085464117



Made with Gamma

Джерела:

1. За матеріалами презентації Дмитра Кіяшка (тренера оновленого предмета «Захист України»; амбасадора проєкту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність»; викладача спецкурсу «Медіа культура» для 9-х класів.

2. За матеріалами Фіялковського Павла, Senior OSINT Specialist в OSINT-агенції Molfar.

3. Штучний інтелект https://gemini.google.com/app?hl=ua

4. Штучний інтелект https://gamma.app/

5. Електронний ресурс https://habr.com/ru/articles/769690/

6. Електронний ресурс https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%BA%D0%B0_%D0%BF%D0%BE_%D0%BE%D1%82%D0%BA%D1%80%D1%8B%D1%82%D1%8B%D0%BC_%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BC

Made with Gamma



ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

Made with Gamma